

TECHNISCHE FICHE VVSG-VERKIEZINGSMEMORANDUM

Fiche	Naar een drastische modernisering en vereenvoudiging van economische regelgeving
Hoort bij strategisch dossier	<i>SD5: innovatie en ondernemerschap faciliteren en ondersteunen</i>
Korte omschrijving	<p>Verschillende federale economische regels hebben een belangrijke impact op de gemeentebesturen. Zij fungeren immers als aanvullende beleidsmaker (al dan niet via reglementen), vergunningsverlener of handhaver. Het gaat onder meer over de regels inzake drankvergunningen, kansspelen en openingsuren. Het wetgevend kader is dikwijls onvoldoende aangepast aan de huidige samenleving en bovendien bevat het teveel inefficiënties waardoor het gemeentelijk beleid en de dienstverlening onmogelijk op een doeltreffende en efficiënte wijze kan georganiseerd worden. Daarbij is er ook sprake van acute veiligheidsnoden en een ongelijk speelveld voor ondernemers.</p> <p>We vragen dat de bevoegde ministers dringend werk maken van een modernisering en vereenvoudiging van deze wetgeving.</p>

Wat?

Drankvergunningen

De huidige regels m.b.t. dranksluiterijen stammen uit 1953 en 1983. Ondanks een vereenvoudiging in 2005, kampen gemeenten dagelijks met volgende knelpunten:

- Verouderd
Zowel de hygiëne- als de moraliteitsvereisten zijn niet aangepast aan de huidige samenleving. Zo ontbreken bv. verwijzingen naar drugs en kansspelen.
- Complex en onsamenhangend
De bepalingen voor gegiste, dan wel sterke drank, zijn onnodig afwijkend. De complexiteit leidt dikwijls tot een foute of onvolkomen toepassing op het terrein.
- Geen lokale beleidsruimte
Bij afwezigheid van effectieve veroordelingen, moet een burgemeester een vergunning verlenen, ook al zijn er ernstige aanwijzingen van fraude of criminaliteit.
- Omslachtig
De procedure is vrij omslachtig ongeacht de uitbating een hoog dan wel laag risico inhoudt. Bovendien leunt ze volledig op het principe van een voorafgaande aanvraag, die geen rekening houdt met de grote volatiliteit in de sector.
- Beperkte afdwingbaarheid
Burgemeesters hebben onvoldoende instrumenten ter beschikking om bij niet-naleving daadkrachtig te kunnen optreden.

Openingsuren en nachtwinkels

De wet van 10 november 2006 betreffende openingsuren in handel, ambacht en dienstverlening ligt vanuit verschillende hoeken onder vuur. Aan de grondslag liggen de

wijzigende samenleving en het ontstaan van nieuwe handelsconcepten. De gemeenten worstelen met volgende knelpunten:

- Niet mee met de tijd, geen antwoord op nieuwe tendensen
Deze wet remt heel wat innovatie en creativiteit af: bij ondernemers, maar evengoed bij gemeenten die willen inzetten op een leefbare en toekomstbestendige handel. Een klassiek voorbeeld is de onduidelijkheid voor de zogenaamde mengvormen (handelszaken in combinatie met een luik horeca of andere dienstverlening).
- Verschillende maten en gewichten leiden tot een ongelijk speelveld en (meer) overlast
Door de vele wettelijke uitzonderingen ontstaat een oneerlijke marktsituatie.
- Infiltratie door malafide ondernemers in combinatie met een gebrek aan handhaving
Meerdere uitzonderingen worden ook dankbaar benut door minder bonafide ondernemers. Fenomenen als schijndagbladhandelaars floreren omdat gemeenten geen handvaten hebben om op te treden en de wet deze schijnhandelaars laat betijen.
- Nodeloos complex en toch niet mee met de tijd
De uitzonderingen voor bepaalde productgroepen en voor de toeristische centra hebben niet alleen geleid tot een uitholling van de wet, maar zorgen ook voor een overdreven complexiteit op het vlak van toepasselijke bepalingen en de handhavingsmodaliteiten.

Kansspelen (en kienen, tombola's)

De gemeenten stellen vast dat de wet van 7 mei 1999 op de kansspelen, de kansspelinrichtingen en de bescherming van de spelers in de praktijk zwaar onvoldoende scoort op verschillende aspecten.

- Breed en laagdrempelig aanbod leidt tot gokverslaving
Gemeenten worden dagdagelijks geconfronteerd met de kwalijke gevolgen van het soepele beleid inzake kansspelen en kansspelinrichtingen. Vanuit een sociaal- en gezondheidsperspectief is een verstrenging absoluut noodzakelijk
- Teveel 'kansen' voor bonafide én malafide ondernemers
Tegelijkertijd is er ook sprake van een reëel veiligheidsrisico. Gemeenten staan kansloos tegenover de criminele infiltratie van de sector en tegenover de proliferatie van het aantal kansspelaanbieders op hun grondgebied. Dit leidt tot acute problemen als wurgcontracten tussen kansspeexploitanten en stromannen-uitbaters, maar evengoed tot een parallel netwerk van wedkantoren via de schijndagbladhandelaars.
- Gemeenten hebben rol, maar nauwelijks impact
De rol die gemeenten kunnen spelen bij de toelatingen en de handhaving is te sterk ingeperkt. Zo hebben de adviezen van de burgemeester (voor kansspelen in drankgelegenheden en voor wedkantoren) nauwelijks impact. Bovendien volstaan de huidige controle- en handhavingsbepalingen duidelijk niet, waardoor een lik-op-stukbeleid onmogelijk is.
- Recent zorgde een omzendbrief van de Kansspelcommissie voor onduidelijkheid met betrekking tot de regels en de bevoegdheden op het vlak van kienspelen. Ondanks aandringen van de VVSG blijft de huidige situatie op lokaal niveau zorgen voor de afwezigheid van enig beleid of controle. Commerciële spelers maken hier dankbaar gebruik van.

Hoe?

Regelgeving drankvergunningen

De VVSG pleit al jaren voor een grondige hervorming op basis van volgende uitgangspunten:

- Schrap de hygiënevereisten, gezien deze ofwel overbodig/irrelevant zijn ofwel al gedekt via o.a. de regels over de brandveiligheidspreventie.
- Vervang de huidige moraliteitsvereisten door een beperkte set aan (relevante) uitsluitingsgronden, die te allen tijde blijven gelden. Combineer dit met de mogelijkheid om als burgemeester een uitgebreid moraliteitsonderzoek te vragen dat ook kan rekening houden met politionele en justitiële gegevens (die niet noodzakelijk tot een veroordeling hebben geleid).
- Opdat gemeenten zich kunnen focussen op de potentieel risicovolle uitbatingen: werk met een facultatieve vergunning die gemeenten kunnen opleggen via een eigen reglement (enkel voor gemeenten die dit wenselijk achten).
- Maak de toepassing van bestuurlijke handhaving mogelijk, met inbegrip van sluiting, verzegeling en dwangsom.

Regelgeving openingsuren

De Vlaamse gemeenten pleiten voor een grondig debat over deze wet. Daarbij moet de wetgever streven naar een drastische vereenvoudiging en een effectieve handhaving. Enkel op deze manier ontstaat er terug een gelijk speelveld. Indien dit niet haalbaar blijkt, moet overwogen worden om de inperking van de openingsuren voor alle handelszaken op te heffen. Concreet vragen we

- Herleid de uitzonderingen tot een absoluut minimum.
We vragen uitdrukkelijk de schrapping van de uitzondering voor de verkoop van de productgroep 'kranten, tijdschriften, tabak en rookwaren, telefoonkaarten en producten van de Nationale Loterij' (art. 16 §2 a). Deze leidt tot het ontstaan van nieuwe fenomenen in de schemerzone, waaronder de tabakswinkels en de zogenaamde schijnnachtwinkels / schijndagbladhandelaars, die – eveneens gebruik makend van de wet kansspelen (zie lager) – vooral als kansspellocatie functioneren.
- Regel ook de nachtelijke verkoop van alcoholhoudende dranken via de wet Gemeentelijke initiatieven om deze nachtelijke verkoop in te perken worden immers vaak teruggefloten.
- Afstemming van de regelgeving inzake toeristische centra.
Harmoniseer de regels en erkenningen inzake toeristische centra: enerzijds wekelijkse rustdag en openingsuren en anderzijds in het kader van tewerkstelling. Hierdoor kan een einde komen aan de huidige situatie met twee procedures en 2 instanties die aan de hand van afwijkende criteria de aanvragen beoordelen.
Verder is ook een afstemming met de arbeidstijdenwet aangewezen.

Regelgeving kansspelen

- Beperk het aantal mogelijkheden om kansspelen aan te bieden drastisch. De vermindering van het aantal wedkantoren zal niet volstaan als er ook parallelle circuits ontstaan. Evenmin is het een goede zaak dat drankgelegenheden zowel bingo's als 3.3-toestellen kunnen plaatsen.

- Gemeenten willen een belangrijkere rol opnemen, zowel bij de toelatingen als bij controle en handhaving.
Laat gemeenten de kansspelen in drankgelegenheden vergunnen (incl. moraliteitscontrole), en geef hen meer mogelijkheid om wedkantoren te reguleren via uitbatings- en vestigingsvoorwaarden. Daarnaast vragen gemeenten dat zij een voornamere rol kunnen spelen op het vlak van controle en handhaving, gezien de Kansspelcommissie te ver van de praktijk staat om dit waar te maken. Gemeenten willen hierbij GAS kunnen toepassen.
- Pak acute problemen aan op korte termijn
Onderzoek het fenomeen van wurgcontracten tussen kansspeexploitanten en stromannen-uitbaters. En roep een halt toe aan de omzeiling van de regels voor wedkantoren. Dit kan door de zogenaamde schijndagbladhandelaars die sportweddenschappen aanbieden te onderwerpen aan een vergunning.
Tot slot: start zo snel mogelijk overleg op met de VVSG om de huidige situatie voor de kienspelen uit te klaren.
- Geef gemeenten de bevoegdheid om wedkantoren te onderwerpen aan openingsuren via een gemeentelijk reglement (naar analogie met de nachtwinkels)

Effect?

Bovenstaande wijzigingen hebben verschillende voordelen. In de eerste plaats voor de gemeentebesturen als beleidsmaker, als vergunningsverlener en als handhaver. De gemeente zal gerichter, effectiever en efficiënter kunnen optreden. Op deze manier kunnen ze ook (mee) een antwoord bieden op nieuwe uitdagingen, zoals de criminele infiltratie in de handel en horeca. Maar evengoed hebben de ondernemers baat bij deze wijzigingen: meer rechtszekerheid, administratieve vereenvoudiging en de creatie van een gelijk speelveld.

Contactpersonen
VVSG

Bart Palmaers – Stefan Thomas